

DÉLMAGYARORSZÁG

Csütörtök, 1938. dec. 8.

Politikai napilap

XIV. évfolyam 269. sz.

Szegedi szellem

A korszellem félreismerését jelentené, ha lebecsülnénk azt a tervszerű átrendeződést, amely a magyar sajtóban ható erők új csoportosításában jelentkezik. Ennek a folyamatnak sodrában cserélt gazdát a Délmagyarország is.

Egy város életében nem kis jelentőségű esemény, amikor annak legelterjedtebb, tehát a közvélemény kialakításában legtevékenyebb, legszélesebb arcvonalon mozgósított sajtóorgánuma irányító akaratot és írottollakat cserél. A közönség megtévesztésével volna egyértelmű az olvasó találgatására bizni a szellemi vonalvezetés, a politikai és világnézeti állásfoglalás megérzését, kivárást. Minden háttérrel elemző, sejtelmeket kavargató feltevések gyökeres elnémitása érdekében nyíltan, félreérthetetlen egyszerűséggel rögzítjük programunkat: keresztény és nemzeti alapon kívánjuk szolgálni a szegedi szellemet.

Szegedi szellem? Igen. Van ilyen is, még pedig komoly, szinte történelmi patinát viselő értelemben. Sokszor a legfelsőbb helyről történik hivatkozás erre a szegedi szellemre, amely legutóbb 1919-ben talált határozott megnyilatkozási formát. Ha sokan elfelejtették is, nekünk kötelességünk számon tartani, ápolni, önértékünkbe rögzíteni azt a szent lázban izzó szegedi optimizmust, amely a legsötétebb történelmi borulat idején egymaga szülte életre a nagy nemzeti elindulást, önkéntes magyar hadsereget Horthy fővezérrel az élen, Zadravetz Szűzmáriás lobogójával, Kapisztrán János történelmet formáló elszántságával. Akkor nagyon sötét volt a magyar égbolt és nagyon szűkre szabott „a hadkiegészítő terület”. De az izmokban szegedi lendület pezsdült, a helyzet komolyságához arányosított elhatározás, ősi energiáknak életrelobbanása, a történelmi Szeged szellemének szikrajátéka.

A szegedi szellemnek lényeges karakterisztikája: a keresztény világnézet. Az igazi keresztény szellem építő erő, de egyszerre mind a szélsőségek és kilengések fekezője is. A szenvedélyek és a türelmetlenség ma hütlenség számba mennek s mint Csanád püspöke legutóbb mondotta: „a nemzet legszebb reményeit teszik kockára”. A mi kereszténységünk sohasem deformálódik bunkóvá, nem vakulhat el szenvedélyé, mert mi a polgári erények szemüvegén bíráljuk a közéletet s bármely oldalról eredő gyűlöletnek mindig ellenzéke leszünk.

Belpolitikai irányválasztásunk az ország állandóan kritikus külpolitikai helyzetében nem lehet nehéz. Valljuk, amit a „Magyar Nemzet” egyik legutóbbi számában Pethő Sándor így fejez ki: „Ma Imrédy nemzeti, népi és keresztény politikája a magyar alkotmányosság szétvághatatlan kapcsolatában képviselheti a szentistváni hagyaték súlyvonalában a korszellemnek és a magyar életforma önállóságának összhangját, egyensúlyát és szerencsés politikai frigyét”.

A kormánykerék mellé állított státusférjakkban, tényekben kiütözött sikereik után, a Gondviselés eszközeit tiszteljük s hűséggel

követjük minden, az ország közvéleményének egységesítését, integrálását célzó törekvésekben. Vitéz Imrédy Béla programja, a földbirtok-reform, a nemzetvédelem kiépítése, a szociális reformok, a családvédelem, az összeférhetetlenség törvényes kiküszöbölése, az állás- és keresetfelmérés elleni küzdelem terén — szívügyünk. Megértjük, hogy a feladatok halmozódása és sokoldalúsága — kiváltképen rigorózan alkotmányos keretek között — meglassítja a törvényhozás és a végrehajtás ütemét. De a reformok előkészítése és sikere érdekében a közhangulat fegyelmezett türelmére is szükség van. Időszertlenül nagyratáplált ambíciók, duzzogó félreállítások nem lehetnek tényezői az építő munkának; ilyen, programot helyeslő, de személyeket gáncsoló akciókkal szemben a közbizalom bátorító érveit akarjuk a kormány felé gyűjteni.

Egy helyi orgánom igazi munkaterülete: a várospolitika. Ezen a téren a törvényhatóság vezető szerveivel nemes versenyre ohajtunk kelni a város szeretetében. Néha éppen ez a szeretet sugalmazhatja a jóindulatu bírálatot is. Régi tapasztalat: a jóhiszemű intézkedés elbírja a jóindulatu kritikát. Ez a tisztított akkor lehet termékeny, ha a hivatalos állásfoglalás és a tárgyilagos bírálat a közérdek tüzzálló medrében marad s minden személyes vonatkozástól, vágtyól, érdektől desztillálva kerül a nyilvánosság ítélőszéke elé.

Nem akarjuk elfelejteni, hogy Szeged elsősorban agrár-jellegű város: 50.000 lelket számláló tanyai területe van. Érdekek, igények várnak kielégítésre. S ha az olvasóközönség gerince a városból toborzódik, a méltányosság elve elvárja, hogy a szegény és szervezetlenségükben erőtlén néprétegek hangja is eljusson oda, ahol sorsukról döntenek. Ezzel korántsem bontjuk meg azt az erényt, amelyre a közérdeklődés látóhatárán a hivatalokban, az iparban és a kereskedelmi élet terén dolgozó polgárok s nem utol-

só sorban a munkásrétegek életigényeik elbírálásánál joggal számot tarthatnak.

Egy pillanatig sem kételkedünk abban, hogy a közéleti tisztesség jegyében megszervezett tárgyilagos hírszolgálat továbbra is szíves fogadtatásra fog találni talán éppen azok körében is, akik a Délmagyarország új szellemi fegyverzetétől valamelyes meglepetést vártak. A polgárok az a rétege már bizonyos fokig megedződött a váratlan fordulatokban. Ami számukra új lehet, az a fegyelmezett önmérséklet hangja lesz, bizonyára az a ritka platform, amelyről a túlértelmezett kereszténység és a végleteket kereső fajelmélet tartotta eddig távol a polgári osztálynak mérsékeltre berendezkedett részét.

Nyíltan akarunk szólni azokhoz is, akik egészen indokolatlan szkepszis alapján bizonyos foku sötétenlátással fogadják majd ezt az átrendeződést.

A háború előtt a liberalizmus virágzása idején Szegeden 2-3 liberális napilap szolgált ki a közönséget. A pozitív keresztény életszemlélet éppen csak megtűrt vendég volt a zsurnalisztikában. Ezt az állapotot sokan indokoltan tartották. Ma a helyzet megváltozott. Az igények mindinkább a keresztény orgánomok felé fordulnak. Tehát nem konkurrenciát akarunk jelenteni, megosztani a keresztény újságolvasó tábor, hanem támogatni azt, állandóan jelentkező újabb igényeket kielégíteni. 120.000 katolikusnak, 135.000 kereszténynek lehet igénye 2-3 keresztény orgánomra.

Bangha Péter, a katolikus sajtónak lánglelkű apostola mondotta valamikor: a keresztény közönségnek revideálni kell a sajtóról táplált értékítéletét. Ha egy katolikus templomot emelünk Isten dicsőségére, avagy katolikus nevelőintézetet, árvaházat építünk a hívek lelkiigényeinek szolgálatára, diadalmas öröm tölti el lelkünket. De kevesen gondolnak arra, hogy egy szedőgép avagy egy satóorgánom meghódítása milyen felbecsülhetetlen érték a keresztény életszemlélet térhódításában.

Ez történt most is a Délmagyarország birtokbavételével Szent István évében, a Szeplőtelen Fogadtatás ünnepén.

A párisi nyilatkozat után

Bonnet és Ribbentrop folytatta a tárgyalásokat

Újabb olaszellenes zavargások Tuniszban, megisméllődő ellentüntetések Olaszországban

Páris, december 7. Ribbentrop német külügyminiszter szerdán délután a Quai d'Orsayn folytatta megbeszéléseit Bonnet külügyminiszterrel.

Az esti lapok egyrésze reméli, hogy Ribbentrop párisi tárgyalásai jobb légkört teremtenek a francia-német kapcsolatokban. Mindenekelőtt a közvélemény tisztában van azzal, hogy a német külügyminiszter látogatása alkalmával nem oldhatják meg a függőben levő nagy európai kérdéseket és a francia-német közös nyilatkozat csak az első lépést jelenti a megengyhülés útján, amelyet

a kölcsönös jószándék újabb megnyilvánulásának kell követni.

Ribbentrop és Bonnet esti megbeszélése háromnegyed óráig tartott. Ez a tanácskozás főleg a két ország

kereskedelmi kapcsolatai

körül mozgott. A két külügyminiszter kifejezte azt a kívánságát, hogy fokozzák az árucserét a két ország között. Ribbentrop és Bonnet végül

a cseh határok biztosításának kérdését vizsgálta meg. Mint ismeretes, a cseh külügyminiszter